

STOP – Nordic Content Protection
Snarøyveien 30 M
N-1331 Fornebu
Norway

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

Oslo, den 30. september 2011

Høringsuttalelse – endringer i åndsverkloven - tiltak mot ulovlig fildeling og andre krenkelser av opphavsrett m.m. på Internett

Nordic Content Protection (STOP) arbeider med å beskytte innhold og adgang til innhold som distribueres på betal-TV-platformer i Norden. STOP har både internasjonale og nasjonale medlemmer, som i Norge består av TV 2, Norges Idrettsforbund, Viasat, TV Norge, Norges Fotballforbund, Canal+, RiksTV og Canal Digital. Krenkelser av opphavsrett via Internett har gjennom mange år vært sett på som et problem først og fremst for musikk- og filmrettighetshavere, men med internetts utvikling, og særlig utviklingen av såkalte streamingtjenester, har den ulovlige adgangen til TV-innhold i større og større grad blitt et internettfenomen. TV, og spesielt sportsinnhold, er i stor grad avhengig av å bli sett direkte ("live"). Dette er nå i større grad muliggjort ved hjelp av uautorisert live- eller tilnærmet live-videredistribusjon over Internett. STOP hilser derfor et forslag om å styrke rettighetshaveres muligheter for å håndheve og ivareta sine rettigheter ved krenkelser via Internett velkommen.

Kommentarer til forslaget enkelte avsnitt

STOP mener at departementets forslag er grundig og godt gjennomarbeidet. STOP er således enig i de aller fleste konklusjoner og vurderinger, og kun deler hvor STOP er uenig, eller mener det er behov for en nyansering, er kommentert.

1. Innledning

At man på forhånd avskjærer seg fra muligheten til å sperre privatpersoner ute fra Internett er en grunnpremiss som STOP kan slutte seg til. Internett er i dag en så integrert del av den alminnelige hverdag at det vil være for inngripende at man blir avskjært fra å benytte det. I tillegg er flere og flere samfunnsfunksjoner kun tilgjengelige via Internett, slik at det også vil medføre praktiske problemer å sperre noen ute. Imidlertid er det viktig at det, som i samfunnet forøvrig, finnes tilstrekkelig lovgivning og sanksjonsmuligheter i forhold til krenkelser begått via Internett. Internett er ikke, og må ikke behandles som, et særegent rettsområde. Alle regler og prinsipper som gjelder i den fysiske verden bør ha samme gjennomslagskraft på Internett, og det er derfor viktig at regelverket utformes så enkelt og teknologinøytralt som mulig.

Det er også generelt viktig at den teknologiske utviklingen, og de muligheter denne gir, ikke dikterer rettstilstanden. Det norske samfunnet er fundert på tanken om den private eiendomsretten og respekt for det man skaper. Det er urimelig at man fraviker denne tanken kun fordi det er snakk om ny teknologi.

STOP mener derfor at departementets tilnærming til hvordan man forsøker å løse alle spørsmål omkring adgang til abonnementsopplysninger, konsesjonsplikt, blokkering mv for alle parter på en gang, er en svært god ide.

Det er som nevnt svært viktig at man baserer lovgivningen på prinsipper og ikke på teknologi. I denne forbindelse er det viktig å gjøre oppmerksom på at det høyt profilerte fildelingsdebatten, sett fra vårt perspektiv, i stor grad har handlet om en teknologi som er på vei ut. I fremtiden vil det ikke lenger være attraktivt eller ønskelig å foreta en eksemplarframstilling i tradisjonell forstand, ettersom man heller vil ønske å spille av innhold direkte fra en ekstern server.

Såkalt streaming benyttes ofte som et samlebegrep for overføringsteknologier uten sikte på eksemplarframstilling. Noen av disse teknologiene medfører at det kun overføres data fra en server til brukeren (en vei), mens andre innebærer at brukeren også deltar i videredistribusjonen (P2P-streaming). Noen tjenester benyttes for å overføre data i sanntid, mens andre gir brukeren mulighet til å stanse avspillingen midlertidig (pause), selv om dataene som overføres ikke lagres permanent på brukerens utstyr. Det er på bakgrunn av dette nødvendig å sikre at lovverket blir så teknologinøytralt at det gir rettighetshavere den samme beskyttelsen mot konsumering av ulovlig distribuert opphavsrettsbeskyttet innhold ved bruk av ny så vel som gammel teknologi.

Direktesendte sportssendinger er spesielt sårbare ovenfor ulovlig streaming og er ikke interessante i forhold til tradisjonell eksemplarframstilling, ettersom disse sendingene i praksis kun har en verdi mens sendingen pågår, og det som allerede er overført har allerede ved overførselen mistet sin verdi. Verdien i direktesendte sportssendinger ligger i den samlede kjede av enkeltøyeblikk, og den faller dramatisk kun etter få sekunder eller minutter.

Med tanke på de store investeringene som gjøres ved kjøp av sportsrettigheter, hvorav en ikke-ubetydelig andel går tilbake til nyrekruttering og breddeidrett, kombinert med avanserte TV-produksjoner hvor levetiden er dramatisk lavere enn for åndsverk som musikk, film, bøker og lignende, mener STOP det er avgjørende at responstiden for blokkering av tjenester som distribuerer denne type innhold er så lav at blokkeringen faktisk har en effekt og at man unngår at streamingtjenester blir et smutthull som tiltrekker seg ytterligere ulovlig distribusjon.

Tall fra selskapet Cisco¹ har vist at streamingtrafikk på Internett vokser langt raskere enn fildeling, noe som gjør at streaming på sikt vil vokse fra fildeling. Vi har de siste årene sett en stor økning i lovlige streamingtjenester av både musikk og film.

STOP mener at det generelle forbruksmønsteret for konsumering av opphavsrettsbeskyttet innhold er i ferd med å flyttes fra tradisjonell fildeling til streamingtjenester. På bakgrunn av dette er det viktig at streaming og mulighetene denne teknologien medfører, tillegges større vekt i forbindelse med revideringen av åndsverkloven for å unngå at man ikke ender opp med et lovverk med åpenbare huller allerede når den trer i kraft.

STOP mener at Departementet i denne anledning bør se nærmere på begrepet eksemplarframstilling, og spesielt hvordan setningen "*Som framstilling av eksemplar regnes også overføring til innretning som kan gjengi verket*" i § 2 skal forstås. Det er ikke hensiktsmessig at man forbyr ikke-autorisert eksemplarframstilling dersom det er lett å omgå dette, eller dersom behovet for eksemplarframstilling forsvinner. STOP mener at loven bør endres, eventuelt må eksisterende lovverk tydeliggjøres, slik at man forbyr den bevisste konsumering av ulovlig distribuert opphavsbeskyttet materiale selv om man ikke fremstiller et eksemplar i tradisjonell forstand ved kopiering eller lagring, slik at også konsumering ved bruk av streamingteknologier også rammes. For at loven skal ha en effekt fremover er det essensielt at det presiseres at også initiering av avspilling fra en ikke-autorisert kilde med henblikk på å konsumere innholdet ved å omgå den lovlige distribusjonen også må omfattes. STOP ser frem til å gjenoppta denne problemstillingen ved den fortsatte revideringen av åndsverkloven

I tillegg mener STOP at det er viktig at lovgiver tenker helhetlig når det gjelder tilnærmingen til beskyttelse av opphavsrett. Straffeloven § 262 omhandler omkringgåelse av tilgangssystemer (Conditional Access – CA). Det er en tett sammenheng mellom disse reglene og reglene om opphavsrett. CA-systemenes funksjon er nettopp å beskytte opphavsrettsbeskyttede verker ved for eksempel satellittrasmisjon av TV-sendinger, herunder film og sportsrettigheter. Ettersom beskyttelseshensynet med § 262 i praksis er rettigheter som er omfattet av åndsverkloven, er det svært viktig at reglene koordineres slik at beskyttelsesmulighetene ikke avhenger av distribusjonsform. Dersom regelverket ikke koordineres gir det i realiteten to beskyttelsesnivåer for å tilegne seg adgang til et åndsverk, for eksempel en film, på ulovlig vis. Ett nivå så lenge det er snakk om eksemplarframstilling for konsumering, og et annet nivå dersom man bryter et tilgangssystem (kryptering) for å konsumere den samme filmen. Begge handlinger resulterer i en ikke-autorisert tilgang til filmen, og dermed et tap for rettighetshaveren. En gjennomført koordinering gir et mer solid og fremtidssikret lovverk. Dette er gjennomført i Danmark, og det vises til reglene i den danske straffelov § 299b og reglene om bevissikring i den danske retsplejelovs kapittel 57a.

Overtredelser av § 262 foregår i større grad enn tidligere ved hjelp av Internett, og som et ledd i grenseoverskridende kriminalitet som er vanskelig å bekjempe innenfor Norges grenser. Blokkering kan i noen tilfeller være det eneste vernet norske rettighetshavere vil kunne benytte seg av.

Vi anmoder derfor om at man i forbindelse med revideringen av lovverket også lar de samme muligheter som forslaget medfører også omfatte reglene i straffeloven § 262, særlig gjelder dette reglene omkring konsesjonsplikt og blokkering av nettsteder, slik at de samme endringene i personopplysningsforskriften hva gjelder åndsverkloven også inkluderer straffeloven § 262.

---

¹ http://www.cisco.com/en/US/netsol/ns827/networking_solutions_sub_solution.html#~news

2. Registrering av IP-adresser mv. og tilgang til identitet

Vilkår for at opplysningene kan utleveres

Dersom prinsippene om å sidestille Internett med resten av den fysiske verden skal gjennomføres, som det ikke burde være noen grunn til ikke å gjøre, er det viktig at det ikke innføres minimumsgrenser for hvilke krenkelser som kan rettsforfølges. I motsatt fall vil dette utgjøre et helt nytt prinsipp, som medfører at man på forhånd avskjæres fra å beskytte sine interesser ved rettsforfølging eller lignende. Dette vil også åpne opp for flere muligheter for å omgå systemet. Man kan forestille seg automatiserte prosesser som er skreddersydd for nettopp å holde seg under satte minimumsgrenser. Det gir også signaler om at det er greit å bryte åndsverkloven så lenge man bare bryter den litt nå og da. Man bør være oppmerksom på at dette gjelder personer og nettverk som er svært tilpasningsdyktige, og at man nok raskt vil se systemer som er laget for at man for eksempel kun laster ned tre titler fra en IP-adresse, for deretter å vente en tid og laste ned tre nye titler fra en annen IP-adresse. Det må derfor være mulig å forfølge og stanse enhver form for krenkelse gjennom rettsystemet, og retten må selv kunne gjøre en selvstendig vurdering i forhold til dette. Grensen bør ikke være høyere enn at man kan sannsynliggjøre en overtredelse.

Det samme prinsippet gjør seg gjeldende i forhold til utlevering av abonnementsopplysninger. Retten må på selvstendig grunnlag vurdere hvorvidt det foreligger grunnlag for utlevering av abonnementsinformasjon, og det må ikke settes en nedre grense. Det avgjørende er hvilket hensyn som veier tyngst; har man som privatperson krav på å kunne opptre anonymt i alle tilfeller, eller må den krenkedes muligheter for å beskytte sine rettigheter veie tyngre. Når slike beslutninger tas av domstolen er det vanskelig å se at det skulle sette privatpersoner i en situasjon hvor det ikke blir tatt hensyn til de omkringliggende hensyn eller muligheten for å ivareta deres interesser. Størrelsen på krenkelsen skal vurderes ved en eventuell straffeutmåling og ikke avskjære muligheten for identifikasjon.

Domstolen skal også avveie forholdet mellom taushetsplikt og rettslige krav om forfølging. STOP ser imidlertid ikke noen tungtveiende grunner til at en abonnent skal ha krav på anonymitet i slike tilfeller. Det er ikke noe grunnleggende eller godt argument for at opptreden på Internett skal være anonym. Som i alle andre deler av livet må samfunnet kunne stille krav om at dets borgere må stå til ansvar for deres handlinger. Uten mulighet for personidentifikasjon vil Internett nettopp gi mulighet for at man ikke trenger å stå til ansvar for sine handlinger. Generelt argumenteres det for at Internett ikke må begrenses fordi Internett har en demokratisk funksjon som gir alle mulighet for å komme til orde. Dette er naturligvis korrekt, men en norsk dommer vil aldri begrense politiske ytringer og argumentet må ses i forhold til samfunnet for øvrig. Det er stor forskjell på Norge og diktaturstater rundt omkring i verden, og det gir ingen mening å beskytte borgere som har krenket andre borgere mot rettsforfølgelse. Det er viktig å være oppmerksom på at det kun er snakk om opplysninger som skal benyttes i en videre rettsprosess, hvor saken igjen skal opp for en dommer. På bakgrunn av dette må hensynet til de som er krenket veie tyngre enn de som helst vi forbli anonyme. Grunnpremisen må derfor være at enhver overtredelse av norsk lov prinsipielt bør kunne føre til utlevering av opplysninger etter en rettslig kjennelse – Internett er ikke en frisone.

Hvilke opplysninger kan kreves utlevert i medhold av reglene?

STOP mener at det ikke bør foreligge en begrensning fra lovgiver. Det kan for eksempel være relevant å medta opplysninger om installasjonsadresse for det aktuelle abonnementet, ettersom dette ikke bare vil forhindre at det ransakes på feil adresse, som vil involvere parter som ikke er implisert, men også forhindre at bevis forspilles. Det må derfor være opp til domstolen å vurdere hvilke opplysninger som kan oppfattes som relevante.

Underretning til abonnenten

Svensk lovgivning sier at abonnenten skal underrettes tidligst etter en måned, og ikke senere enn tre måneder. I Norge er forslaget en absolutt frist på en måned. STOP mener at de samme betraktninger som legges til grunn i Sverige også er gjeldende i Norge, og at det er noe underlig at det foreslås en absolutt grense som tilsvarer minimumsgrensen i Sverige. Hvis man ønsker en absolutt grense bør den som et minimum ikke være lavere enn et gjennomsnitt av den svenske rammen, dvs. to måneder. STOP mener imidlertid at det ikke bør innføres en absolutt grense, og at dette bør kunne vurderes av retten fra sak til sak. Dette vil også gjøre det mulig å forskyve underretningen ved for eksempel force majeure, eller andre rimelige forsinkelser på samme måte som med frister i sivile saker for øvrig.

Behandling av opplysninger som mottas etter domstolsavgjørelse

Det bør være mulig å kunne oppbevare opplysningene i en tid for å sikre at det ikke skjer gjentatt misbruk fra samme person. Igjen ønsker STOP å anmode om at samme regler kommer anvendelse hva gjelder straffeloven § 262.

Registrering og annen behandling av IP-adresser

STOP tilslutter seg fullt ut tanken om å fravike kravet om konsesjon så lenge formålet kun er å fastslå eller gjøre gjeldende/forsvare et rettskrav. STOP mener også at det er fornuftig at man forsøker å begrense antall parter som foretar denne registreringen, men samtidig må det være opp til den enkelte rettighetshaver å velge hvordan man ønsker å beskytte sine rettigheter, slik at man ikke tvinges inn i en form for forvaltningssystem. Sikkerheten bør ligge i meldeplikten til Datatilsynet.

I forhold til avvik fra konsesjonsplikt er det på samme grunnlag som tidligere nevnt, svært viktig at reglene i straffeloven § 262 også inntas i dette unntaket.

3. Tiltak rettet mot nettsted hvor opphavsrett krenkes

Grunnleggende er STOP svært tilfreds med at departementet gir muligheter for blokkering, som synes å være helt sentralt for å kunne beskytte opphavsrettsbeskyttet materiale fremover. Det er åpenbart at blokkering aldri vil være helt sikkert og effektivt, men det vil være godt nok til å beskytte et kommersielt marked i de fleste tilfeller.

Det er vanskelig å forutse den teknologiske utviklingen. Og hva gjelder *deep packet inspection* er det godt mulig at dette per i dag ikke fremstår som en god løsning. Det er imidlertid viktig at lovgiver holder loven så teknologinøytral som mulig, og at man ikke avskjærer muligheten for å kunne anvende en spesifikk teknologi i fremtiden. På bakgrunn av dette vil det ikke være logisk at man i loven definerer hvilke teknikker som skal kunne anvendes, men kun at det teknisk og økonomisk skal være gjennomførbart til enhver tid, hvilket igjen må være opp til domstolen å avgjøre. Dette vil også muliggjøre kombinasjoner av teknikker, for eksempel deep packet inspection på spesifikke eller serier av IP-adresser. Man må derfor la det være opp til retten å vurdere hvilke tiltak som er adekvate, og man må ikke innføre teknologispesifikke krav.

Det er et viktig prinsipp at internettleverandørene (ISP) på ingen måte må foreta en vurdering av sakene. Det er i alles interesse at ISPene opprettholder sin rolle som nøytrale aktører som kun stiller et transportverktøy til rådighet.

STOP anser at noen av de største utfordringene kan være spørsmålet omkring hvor raskt det vil være mulig å blokkere en ulovlig tjeneste. I utgangspunktet er det selvsagt best med en grundig behandling i rettsvesenet før noe lukkes eller blokkeres, men i mange tilfeller vil det simpelthen ikke være tid til en slik behandling dersom blokkeringen skal ha en effekt. Dette gjelder spesielt direktesendte sportssendinger. Tjenester for ulovlig distribusjon av slike sendinger varsles typisk kort tid før begivenheten starter, gjerne timer eller minutter i forkant, og forsvinner gjerne så fort sendingen er over. I slike tilfeller vil det være meningsløst å starte en prosess som ikke vil resultere i en avgjørelse før lenge etter at distribusjonen er over. Det må derfor enten være mulig å få etablert prinsippavgjørelser hvor tjenester med en bestemt type innhold automatisk kan blokkeres, eller at det innføres et system med midlertidig forføyning hvor man på svært kort tid kan få nedlagt et forbud mot bestemte handlinger. Hvis det ikke tas høyde for behovet for svært kort responstid for blokkering av bestemte typer innhold, kan resultatet bli at verdien av sportsrettigheter reduseres dramatisk med de konsekvenser dette har for idrettens muligheter for investering og nyrekruttering.

Det er klart at det i praksis vil være vanskelig å forlange en døgkontinuerlig beredskap for å sikre kort responstid, men i mange tilfeller vil rettighetshavere ha mulighet for å forvente hvor og når denne typen distribusjon foregår slik at man i forkant kan forberede beredskapen. En god løsning kan være et system med muligheter for å gi midlertidige kjennelser, under erstatningsansvar, som deretter kan etterprøves rettslig.

STOP slutter seg til departementets synspunkt med at det må være opp til retten å fastlegge hva som skal gjøres, men mener at det er rimelig å se nærmere på spørsmålet omkring omkostninger, se nærmere under pkt. 5.

Et annet forhold det er viktig å tydeliggjøre er spørsmålet omkring hvilke krav domstolen kan stille til teknikken som ISPene besitter. Det må ikke være slik at en ISP kan spekulere i å ikke besitte et teknisk system som er i stand til å blokkere eller på annet vis hindre krekende tjenester. Dette vil skape en skjev konkurransesituasjon mellom seriøse og useriøse ISP-er.

Et prinsipielt spørsmål er hvorvidt størrelsen på overtredelsen skal vurderes i forhold til blokkering. STOP mener, som tidligere nevnt, at det ikke kan være en minstegrense – både fordi dette skaper muligheter for omgåelse og at det er grunnleggende feil å akseptere krenkelser bare fordi de er små. En annen side ved dette er hvordan man skal forholde seg til tjenester med blandet innhold av både lovlig og ulovlig innhold. Det kan ikke være en unnskyldende faktor at tjenesten også har lovlig innhold. En parallell til dette vil være at man ikke skal kunne forhindre utgivelsen av en bok hvor 2 av 30 kapitler er direkte kopiert uten tillatelse fra rettighetshaver ettersom 28 av kapitlene ikke krenker noen sine rettigheter. Som distributør (hostingselskap), det være seg online eller offline, er det helt rimelig at man stiller krav om at det som distribueres ikke krenker andre.

STOP mener at blokkering ikke kun skal kunne anvendes i unntakstilfeller, og at dette er noe som må være gjenstand for vurdering av en dommer fra sak til sak, og at det ikke er noe som skal fastsettes i loven på forhånd ettersom det vil kunne føre til forsøk på omgåelse. Blokkering må derfor ikke forbeholdes noen få store tilfeller, men heller forbeholdes tilfeller hvor det rent praktisk ikke er andre muligheter, eller hvor det er åpenbart at dette er den eneste mulige fremgangsmåte som rettighetshaver kan benytte for å beskytte sine interesser.

Som en praktisk kommentar er det ikke tatt stilling til hva som skal skje når et nettsted slettes eller et domenenavn blokkeres, i forhold til hva brukerne som oppsøker nettstedet skal presenteres for. Skal brukeren videresendes til en statlig informasjonsside, informasjon om hvem som har begjært nettstedet blokkert, eller om man bare skal få en standardmelding i nettleseren som om domenet ikke ble funnet (404-feil). STOP mener i utgangspunktet at det mest hensiktsmessige er at brukerne sendes til en standardisert side til en myndighet som nærmere kan opplyse om grunnen til blokkeringen.

STOP mener at man ikke skal opprette et sentralt offentlig register over blokkerte tjenester, da dette kan benyttes som en ressurs for å finne tjenester med blokkert innhold. Videre mener STOP at det ikke er tungtveiende grunner til å bekymre seg over eventuelle fremtidige domeneiere, da en eier som har kjøpt et blokkert domene selv kan søke om å få blokkeringen opphevet. Dersom domenet er kjøpt av en selger som ikke har opplyst om at domenet er blokkert, vil kjøper også kunne ha et krav mot selger.

STOP er prinsipielt enig i at ISP ikke skal ha en økonomisk belastning i saker mellom rettighetshaver og krenker såfremt det kun er snakk om saker hvor ISP anker spørsmål omkring den tekniske implementeringen av kjennelser eller omkostninger ved den tekniske løsningen. Hvis en ISP imidlertid bestrider bakgrunnen for blokkeringen må ISP selv bære disse omkostningene.

Generelt valg mellom domstols prøving eller nemnds prøving med etterfølgende domstolskontroll

STOP har ikke noen spesielle preferanser. Det er mindre fordeler og ulemper ved begge løsningene. Det som fra STOP sitt perspektiv er viktigst er muligheten for å få prøvd sakene raskt. I mange saker omkring TV-piratering vil muligheter for hurtigavgjørelser være avgjørende.

4. Varselsbrev

I utgangpunktet deler STOP departementets oppfatning av systemet med varselsbrev som en tung ordning med usikker effekt. Det er per i dag mulig å få opplyst hvilket abonnement som har benyttet en gitt IP-adresse ved brudd på åndsverkloven. Det som er viktig i denne forbindelse er at man ikke innfører en nedre grense for hvilke krenkelser som muliggjør en adgang til abonnementsinformasjon etter en rettslig kjennelse.

I stedet for en ordning med varselsbrev kunne man i stedet vurdere å anvende midler på å opprette en politigruppe etter svensk modell, med en spesialistgruppe som kun fokuserer på brudd på immaterialrett. STOP kan, dersom Departementet ønsker det, gjøre nærmere rede for hvordan dette systemet fungerer og de mange positive effekter dette har.

Det presserende problem er nettsider og tjenester som er lokalisert utenfor norsk jurisdiksjon, og som best kan løses med blokkering i stedet for en brevmodell.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser

STOP er som tidligere nevnt ikke enig i at blokkering kun skal være et verktøy for de mer alvorlige tilfellene ettersom dette gir en for stor mulighet for omgåelse.

I utgangspunktet er det et fornuftig prinsipp at ISPer ikke skal betale for de omkostningene som de pålegges disse sakene, men samtidig er det heller ikke rimelig at rettighetshavere pålegges å bære hele den økonomiske byrden. STOP kjenner ikke til andre rettsområder hvor staten så åpenlyst lar en hel bransje betale omkostningene for regulering av lovovertrедelser. Kriminalitetsbekjempelse er en av statens mest sentrale oppgaver, og hvis staten ikke er i stand til å håndtere dette er det et brudd på den tilliten som samfunnet er bygget på. Dette sett i sammenheng med at mindre rettighetshavere kanskje ikke vil ha råd til å beskytte sine rettigheter og interesser, gjør at STOP mener at staten må påta seg et økonomisk ansvar, enten ved å organisere politi- og påtalemyndighet slik at man er i stand til bedre å demme opp for denne type kriminalitet, eller at staten dekker omkostninger, alternativt at man innfører en øvre grense for egenandel i disse sakene.

6. Merknader til de enkelte bestemmelsene

Ny § 56a

Denne bestemmelse må også omfatte krenkelser omfattet av straffelovens § 262 slik at man ikke, som tidligere nevnt, etterlater et hull som kan utnyttes.

Ny § 56b tredje ledd

Dette er et sentralt punkt. Som tidligere nevnt vil det gi store problemer for håndhevelsen dersom kun alvorlige overtrедelser kan gi adgang til opplysninger. STOP er enig i at det er opp til domstolen å foreta en avveining, men det skal være mulig for domstolen å gi adgang til opplysningene dersom rettighetshaverne kan sannsynliggjøre en overtrедelse. Dette systemet fungerer i Danmark. Det er viktig at man ikke henfaller til den oppfatning at Internett er en spesiell del av samfunnet, som skal være underlagt særegne prinsipper. Det bør alltid være mulig å få adgang til opplysninger om hvem som har krenket ens rettigheter, slik at man kan forsvare sine interesser, og også at den som er mistenkt har mulighet til å forsvare seg selv.

Ny § 56b femte ledd

En absolutt frist på en måned i forhold til at ISP skal utlevere informasjon til abonnenten om at identifikasjon er utlevert er ikke hensiktsmessig. Det bør være opp til domstolen å vurdere denne fristen i hvert enkelt tilfelle. I alle fall bør domstolen ha mulighet til å forlenge en standardisert frist for utlevering. Dette gir rettighetshaver, og eventuelt politiet, mulighet til å forsikre seg om at saken er tilstrekkelig opplyst innen melding om utlevering gis. Et alternativ er at retten i utgangspunktet gir en standardisert frist, som man kan begjære forlenget om nødvendig.

Alternativ 1 (organsporet):

Ny § 56c Vedtak om å hindre tilgang til nettsted som krenker opphavsrett m.m.

Igjen, som nevnt under § 56a, bør det ikke på forhånd stilles krav til størrelsen på overtredelsen, men la dette være gjenstand for vurdering av retten i hvert enkelt tilfelle. Som tidligere nevnt er det viktig at overtredelse av straffeloven § 262 inkluderes for å unngå huller.

Det er viktig at man i lovteksten eller i forarbeidene ikke begrenser rettens muligheter for å agere i forhold til de til enhver tid teknologiske muligheter. Ingen er i stand til å vurdere fremtidens muligheter og utfordringer, og det er ikke ønskelig å ha et lovverk som konstant må oppdateres for å være funksjonelt. Kravet om at en vesentlig del av innholdet skal være rettstridig for at man skal kunne blokkere, åpner opp for omgåelse og det fremstår som urimelig at man ikke har mulighet for å kunne stoppe selv åpenbare og klare overtredelser kun fordi de distribueres sammen med lovlig materiale. I stedet bør man stille krav til at nettsteder som krenker loven retter opp dette innen rimelig tid for å unngå at de blir blokkert. Igjen kan man forestille seg så mange muligheter for omgåelse og uforutsette problemstillinger at det ikke virker fornuftig at man på forhånd begrenser domstolens muligheter. Norske domstoler tar hver dag stilling til kompliserte saker, og det er ingen grunn til å tro at de ikke er i stand til å gjøre det samme i slike saker.

Med vennlig hilsen

David Würgler